



Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologische quickscan

QSC Koedood 4-6 Barendrecht

In het kader van de natuurwetgeving



In opdracht van: Gemeente Barendrecht



Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	V. van der Spek
In opdracht van	Gemeente Barendrecht
Naam opdrachtgever	A. Verhoeven
Rapportnummer	RA12205-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	7 januari 2013
Aantal pagina's	35
Collegiale toets	M.W. van den Hoorn
Wijze van citeren	Spek, V. van der, 2013. Ecologische quickscan QSC Koedood 4-6 Barendrecht. In het kader van de natuurwetgeving. Rapport RA12205-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.



Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5
6261 NE Mheer
085-7737676
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus



Inhoudsopgave

1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel	7
1.3 Leeswijzer	7
2 Wet en regelgeving	9
2.1 Flora en faunawet	9
2.2 Bescherming van gebieden	12
3 Werkwijze	13
4 Omschrijving plangebied	15
5 Resultaten beschermde soorten	17
5.1 Vaatplanten	17
5.2 Zoogdieren	17
5.3 Vogels	19
5.4 Amfibieën en vissen	19
5.5 Reptielen	19
5.6 Libellen en dagvlinders	19
5.7 Overige ongewervelden	19
6 Ingreep	21
7 Toetsing aan wet- en regelgeving	23
7.1 Zoogdieren	23
7.2 Vogels	24
7.3 Vissen	24
7.4 Overige soortgroepen	24
7.5 Gebiedsbescherming	24
8 Conclusies en aanbevelingen	25
8.1 Vleermuizen	25
8.2 Vogels	25
8.3 Samenvatting	26
9 Geraadpleegde bronnen	27
9.1 Geraadpleegde literatuur	27
9.2 Geraadpleegde websites	27
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied	29
Bijlage 2 Jaarrond beschermde vogels	34



1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is van plan om in plangebied Koedood 4-6 in Barendrecht de aanwezige opstallen te slopen..

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Om dergelijk soortgericht veldonderzoek goed te kunnen plannen en uitvoeren is het noodzakelijk te weten welke flora en fauna (potentieel) voorkomen in het plangebied.

Naast het effect op beschermde soorten kan het nodig zijn om onderzoek te verrichten naar de eventuele negatieve effecten van de ingreep op de kwaliteit van beschermde gebieden in de omgeving.

1.2 Doel

Door middel van deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke, middels de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
- Houdt, gelet op de mogelijke negatieve effecten, het uitvoeren van de ingreep een overtreding van de Flora- en faunawet in?
- Naar welke soorten en functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?
- Zijn (mogelijke) negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten of is hier een nadere toetsing voor nodig?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de relevante wet- en regelgeving toegelicht. In hoofdstuk 3 worden werkwijze en inspanning beschreven, terwijl in hoofdstuk 4 een beschrijving van het plangebied volgt. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en faunainventarisatie gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 6 omschreven. In hoofdstuk 7 worden vervolgens de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de (potentiële) flora en fauna en getoetst aan de Flora- en faunawet. Ook wordt ingeschat of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten kunnen worden. In hoofdstuk 8 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. Tevens is een korte bronnenlijst opgenomen (hoofdstuk 9).



2 Wet en regelgeving



2.1 Flora en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dieren en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepaling welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11


Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de “AmvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking



getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van deze categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

De soorten zoals opgenomen in Tabel 2 zijn strenger beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichting. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EL&I) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (bijlage 2). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde nestlocaties terug. De voorwaarden waaraan deze nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer ook dat niet mogelijk blijkt dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op:

<http://www.hetInvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/overzicht-van-gedragscodes-en-besluiten-flora-en-faunawet/overzicht-gedragscodes>

2.2 Bescherming van gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

In Nederland zijn de bescherming van natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurwaarden geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Onder deze wetgeving vallen zowel de Natura 2000-gebieden als de Beschermdde Natuurmonumenten. Natura 2000-gebieden zijn gebieden welke aangewezen zijn op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of beide. Zowel Natura 2000-gebieden als Beschermdde Natuurmonumenten zijn geselecteerd en als te beschermen gebied aangewezen op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden. Deze natuurwaarden mogen niet worden aangetast. De Provincie is het bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet 1998. Voor meer informatie over de Natuurbeschermingswet 1998 en het toetsingskader verwijzen wij naar de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening/toetsen-ruimtelijke-plannen/habitattoets).

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) bestaat uit planologisch beschermde gebieden welke zijn aangewezen teneinde ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan de EHS en is daartoe het Bevoegd Gezag. Voor meer informatie over de EHS en het toetsingskader verwijzen wij naar de website van de Rijksoverheid. (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening/toetsen-ruimtelijke-plannen/ecologische-hoofdstructuur)

3 Werkwijze

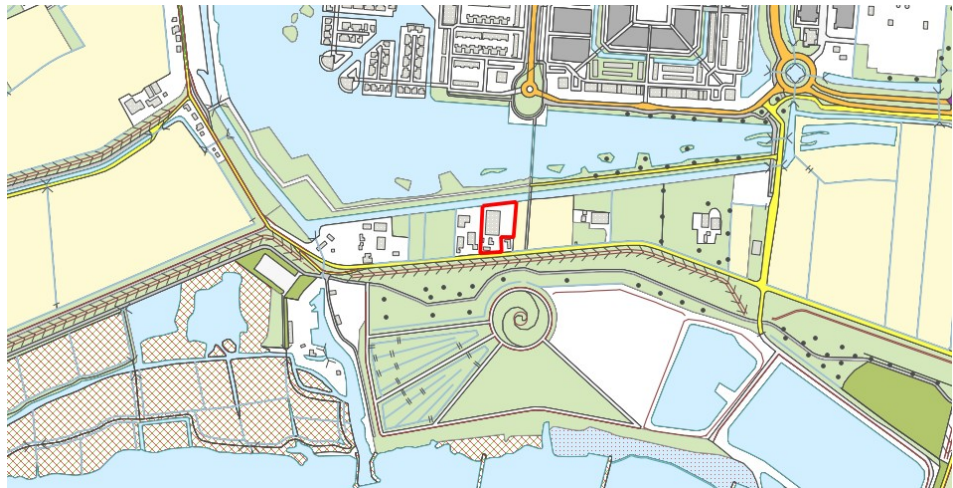
De volgende methoden zijn bij het onderzoek gebruikt:

1. Op 27 juli 2012 werd Koedood 4-6 te Barendrecht door Vincent V. van der Spek bezocht. Daarbij zijn de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende instrumenten gebruikt:
 - verrekijker;
 - zaklamp;
 - fotocamera.
2. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied recentelijk zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de databases Quickscanhulp.nl, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites. Daarnaast is de ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden onderzocht.
3. Aan de hand van het veldbezoek en het literatuuronderzoek is op grond van *expert judgement* een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna met bijbehorende functies die in het plangebied (kunnen) voorkomen.
4. In samenspraak met de opdrachtgever is de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
5. Op grond van de beschreven ingreep is een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies.
6. Vervolgens zijn de mogelijke negatieve effecten getoetst aan de Flora- en faunawet.
7. Ten slotte is bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is.



4 Omschrijving plangebied

Het plangebied Koedood 4-6 is gelegen in Barendrecht, in de provincie Zuid-Holland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven.



Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012

Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook Bijlage 1):

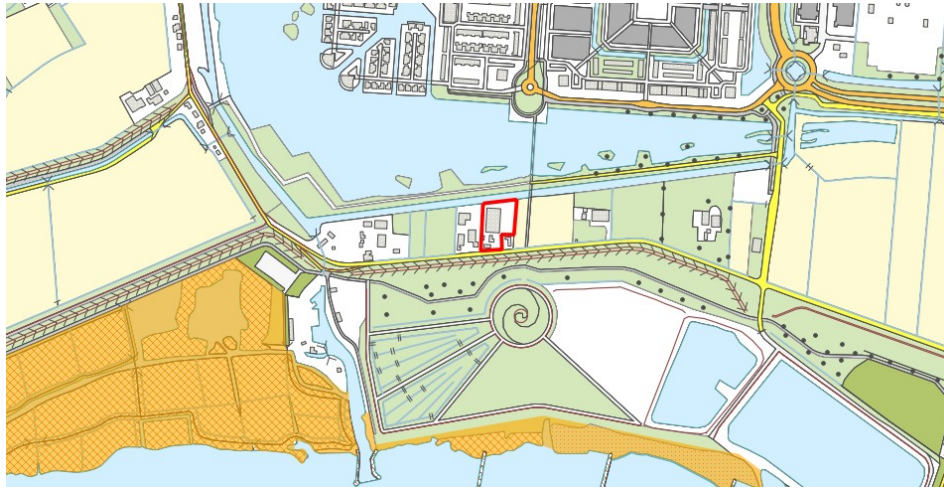
- droog, extensief beheerd grasland;
- enkele gebouwen met dakpannen, houten betimmering en spouwmuur;
- dunne bomen (diameter borsthoogte < 25 cm);
- dikke bomen (diameter borsthoogte > 25 cm), mogelijk met holtes;
- dikke bomen (diameter borsthoogte > 25 cm), met holtes;

Afstand tot beschermde gebieden

De Natura 2000-gebieden die het dichtste bij het plangebied liggen zijn Oude Maas en Oudeland van Strijen. Deze gebieden liggen op een afstand van ca. 300 meter en ca. 11 km van het plangebied.

In figuur 2 is de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied – de Oude Maas – aangegeven met zwarte belijning.

Het plangebied ligt op ca. 300 m afstand van de EHS.



Figuur 2. Afstand tot Natura 2000-gebied Oude Maas, met de begrenzing in oranje aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012

5 Resultaten beschermde soorten

Op grond van de aanwezige ecotopen is een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen. Omdat onderhavige activiteit in de categorie ruimtelijke ordening valt, wordt in dit hoofdstuk van soorten uit Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet een beoordeling gemaakt. Voor soorten uit Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling, waarbij wel rekening gehouden dient te worden met de zorgplicht.

5.1 Vaatplanten

Op grond van de voedselrijke omstandigheden ter plekke en de gawe muren van de gebouwen worden geen beschermde vaatplanten verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn enkele tientallen soorten planten vastgesteld (waaronder diverse indicatoren voor voedselrijke omstandigheden en verstoorde bodems). Hierbij bevonden zich geen beschermde soorten.

5.2 Zoogdieren

Spitsmuizen en muizen

De verspreiding van grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*), veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) en eikelmuis (*Eliomys quercinus*) liggen buiten het plangebied (respectievelijk in Zuid-Limburg, Achterhoek en oost-Groningen, in Twente en Zeeuws-Vlaanderen, en in Zuid-Limburg) (Broekhuizen et al., 1992, Regelink & Bosch, 2007). Voor de noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) geldt dat deze soort een zeer natte, kruidenrijke vegetatie behoeft. De waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) is gebonden aan schone wateren. Derhalve kan worden gesteld dat geen beschermde spitsmuizen en muizen binnen het plangebied voorkomen. Dit wordt ondersteund door het ontbreken van waarnemingen in de databank van de NDFF.

Marterachtigen

Van Steenmarter (*Martes foina*) komt slechts zeer incidenteel voor in de provincie Zuid-Holland: er is maar een handjevol betrouwbare waarnemingen bekend. Das (*Meles meles*) komt in het geheel niet voor in de provincie, otter (*Lutra lutra*) komt niet voor in de omgeving van Barendrecht. Voor de laatste twee soorten is het habitat ook ongeschikt. Boommarter (*Martes martes*) is een recente nieuwkomer in de regio, met een toenemend waarnemingen in de provincie. Het habitat van het plangebied is echter ongeschikt: boommarters komen niet voor in woongebieden op een locatie met slechts enkele bomen. Er zijn dan ook geen sporen van deze marterachtigen tijdens het veldbezoek aangetroffen. Het is dan ook uitgesloten dat het plangebied dienst doet als verblijfplaats of essentieel foerageergebied is voor marters.

Eekhoorn

Het geringe aantal bomen maakt het gebied ongeschikt voor eekhoorn (*Sciurus vulgaris*). Er zijn dan ook geen nesten van deze soort aangetroffen tijdens het veldbezoek. De kans is derhalve redelijkerwijs uitgesloten dat deze soort in het plangebied aanwezig is.

Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen. Op grond van de geringe omvang van het plangebied is de kans klein dat het hier essentieel foerageergebied betreft. Er staan twee rijen bomen, maar deze zijn niet met andere structuren verbonden en kunnen zo geen dienst doen als essentiële vliegroute.. Veel gedeelten van de loodsen (de opslagruimten) zijn niet geschikt als verblijfplaats omdat sprake is van enkellaagse, kunststof daken en dakglas. Alle gebouwen hebben echter spouwmuren, die geschikt zijn voor bewoning door vleermuizen; er zijn drie gebouwen met dakpannen en van het woonhuis is de nok geschikt als verblijfplaats. Ook zijn er diverse plekken met houten daklijsten en houten betimmering waarachter vleermuizen kunnen huizen. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn daarom mogelijk aanwezig in alle gebouwen in het plangebied. Ook zijn hogere bomen aanwezig met een diameter van > 25 cm (esdoorns; populieren). Ook deze plekken zijn geschikt als verblijfplaats van vleermuizen. Er zijn tevens dode bomen met holten gevonden, die geschikt kunnen zijn voor ruige dwergvleermuis (*P. nathusii*) en gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). De aangrenzende sloot aan de noordzijde van het behoort niet tot het plangebied zelf en zal intact blijven tijdens en na de ingrepen. Dit is een lijnvorming element dat mogelijk een functie heeft als vliegroute en als foerageerplek voor watervleermuis (*Myotis daubentoni*). Al met al kunnen de volgende soorten in het plangebied worden verwacht: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en watervleermuis. Al deze soorten zijn volgens de NDFF binnen een straal van 5 km van het plangebied waargenomen; dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zelfs binnen 1 km. In Tabel 1 is weergegeven welke functies van bovengenoemde soorten mogelijk voorkomen.

Tabel 1. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageergebied
gewone dwergvleermuis	X	X	X	X	X	X
ruige dwergvleermuis	X		X		X	X
rosse vleermuis						X
laatvlieger	X	X		X	X	X
watervleermuis					X	X
	X	Komt potentieel voor				

5.3 Vogels

De mogelijk te verwachten jaarrond beschermde vogelsoort gierzwaluw (*Apus apus*) werd niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. In potentie is het woonhuis (matig) geschikt als broedplek, dus het voorkomen is niet uit te sluiten. Alle overige gebouwen zijn te laag voor gierzwaluwen. Huismus (*Passer domesticus*) werd tijdens het veldbezoek niet aangetroffen, maar aanwezigheid kan niet worden uitgesloten. Enkele gebouwen zijn, met de dakpannen, wel geschikt als broedplek. Zowel de NDFF als waarneming.nl geeft waarnemingen in de directe omgeving aan. Er is tijdens het veldbezoek in de bomenrij gezocht naar mogelijke nesten van sperwer (*Accipiter nisus*), buizerd (*Buteo buteo*), boomvalk (*Falco subbuteo*) en Roek (*Corvus frugilegus*). Die werden niet aangetroffen: er werd alleen een eksternest gevonden. Hier lag een dode, juveniele ekster (*Pica pica*) onder (niet gepredeerd) dus dit nest is niet door een andere soort gebruikt. Voor Kerkuil zijn in de loodsen geen geschikte, permanente invliegopeningen. Voor overige soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, is het terrein ongeschikt. Tijdens het veldbezoek werden van deze soorten dan ook geen nesten aangetroffen.

5.4 Amfibieën en vissen

Omdat in het plangebied zelf geen water aanwezig is, is het plangebied niet geschikt voor de voortplanting van amfibieën en vissen. Op basis van geografie kunnen de meeste strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3) worden uitgesloten. De aangrenzende sloot is mogelijk geschikt voor algemene amfibieën (tabel 1-soorten; tijdens het veldbezoek werden gewone pad (*Bufo bufo*) en bastaardkikker (*Phelophylax kl. esculentus*) waargenomen). Geen van de strenger beschermde soorten wordt dan ook binnen een straal van 5 km het plangebied vermeld in de databank van de NDFF of op waarneming.nl. Kleine modderkruiper (*Cobitus taenia*) en bittervoorn (*Rhodeus amarus*) zijn de enige streng beschermde vissen die binnen een straal van 5 km van het plangebied zijn gemeld. Deze soorten kunnen mogelijk in de aan het plangebied grenzende sloot voorkomen.

5.5 Reptielen


Op grond van de in het plangebied aanwezige ecotopen (gebouw zonder voegen en nissen, geheel begroeide tuin) kan het voorkomen van reptielen redelijkerwijs worden uitgesloten. Er zijn ook geen waarnemingen van reptielen in de stedelijke omgeving van deze regio bekend, alleen van uit de aangrenzende natuurgebieden.

5.6 Libellen en dagvlinders

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of geschikte vegetatie voor die geschikt zijn als leefgebied voor streng beschermde libellen en dagvlinders. Tijdens het veldbezoek werden ook geen algemene soorten aangetroffen. Het voorkomen van beschermde libellen en dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7 Overige ongewervelden

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen



(bijv. oude eiken; voedselarm water; schrale vegetaties) in het plangebied kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

6 Ingreep

Gemeente Barendrecht is voornemens om in plangebied Koedood 4-6 te Barendrecht de volgende ingrepen te verrichten:

- het slopen van opstallen;

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waaronder een ingreep kan vallen. Onderhavige ingreep valt onder het volgende belang:

j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.



7 Toetsing aan wet- en regelgeving

Op grond van de resultaten van het veldbezoek en het literatuuronderzoek en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Uit deze toetsing volgt welke negatieve effecten verwacht kunnen worden en welke soorten daarbij betrokken zijn. Ook geeft de toetsing aan of aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is vereist.

Voorts is onderzocht of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten of dat hier nog aanvullend onderzoek voor nodig is.

7.1 Zoogdieren

Muizen, spitsmuizen, marterachtigen en eekhoorn


Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen redelijkerwijs uitgesloten kan worden. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep zal voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat vijf soorten vleermuizen binnen het plangebied kunnen voorkomen. In Tabel 2 is weergegeven op welke potentieel voorkomende combinatie van soorten en functies binnen het plangebied mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn.

Tabel 2. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foeragegebied
gewone dwergvleermuis	X	X	X	X	X	X
ruige dwergvleermuis	X		X		X	X
rosse vleermuis					X	X
laatvlieger	X	X		X	X	X
watervleermuis					X	X
	X	Komt potentieel voor				
		Geen negatief effect te verwachten				
		Negatief effect niet uitgesloten				
		Negatief effect uitgesloten, mits aan beschreven voorwaarden wordt voldaan				



Negatieve effecten op de functie van vliegroute treden op wanneer de watergang tijdens de sloopwerkzaamheden kunstmatig wordt verlicht. Zolang de watergang in de maanden maart t/m oktober niet kunstmatig wordt verlicht, is een overtreding van de Flora- en Faunawet te aanzien van vliegroutes niet aan de orde.

7.2 Vogels

Binnen het plangebied is mogelijk Huismus als vogelsoort met vaste rust- en/of verblijfplaatsen aanwezig.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring van broedgevallen van algemene vogelsoorten uit met name het stedelijk gebied. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet.

7.3 Vissen

Gezien de kleinschaligheid van de werkzaamheden en het feit dat de werkzaamheden van tijdelijke aard zijn en de sloot honderden meters lang is, worden geen negatieve effecten als gevolg van trilling en geluid van de sloopwerkzaamheden verwacht op de mogelijk aanwezigheid van kleine modderkruiper en bittervoorn.

7.4 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de overige soortgroepen redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soorten.

7.5 Gebiedsbescherming

De Natura 2000-gebieden die het dichtste bij het plangebied liggen zijn Oude Maas en Oudeland van Strijen. Oudeland van Strijen liggen op een afstand van meer dan 11 km van het plangebied: gezien de kleinschaligheid zijn negatieve effecten door geluidsverstoring of visuele verstoring als gevolg van de ingreep op Natura 2000-gebieden uitgesloten.

Ondanks de korte afstand tot Natura 2000-gebied Oude Maas zijn door de kleinschaligheid geen effecten te verwachten op de de doelen voor dit gebied. Het gaat daarbij om drie habitattypen: H6430B ruigten en zomen (harig wilgenroosje), H91E0A vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen) en H3270 slikkige rivieroever.

De ingreep draagt niet bij aan effecten als stikstofdepositie of verdroging.

Omdat er geen soorten zijn aangewezen voor de Oude Maas (maar dus alleen habitattypen) is geen sprake van verstoring, geluids- en trillingsoverlast etc. door de geplande sloopwerkzaamheden.

Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn voor dit

project dan ook niet nodig.

De ingreep vindt niet plaats binnen de EHS. Hierdoor is het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur niet van toepassing. Op grond van het afwegingskader EHS is de ingreep aanvaardbaar.



8 Conclusies en aanbevelingen

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Flora- en faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op:

- vleermuizen;
- vogels.

Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

Op grond van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van de ingreep worden geen significant negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van beschermde gebieden.

8.1 Vleermuizen

Voor de mogelijke functie van de sloot als vliegroute geldt dat verstoring van deze functie door sloopwerkzaamheden voorkomen kan worden door in de periode maart-oktober tijdens daglicht te werken. Wanneer in het donker licht nodig is tijdens andere werkzaamheden dan slopen, mag dit niet op de sloot gericht worden.


Enkele soorten vleermuizen hebben mogelijk hun vaste rust- en/of verblijfplaats in het woonhuis, delen van de loodsen, de schuren of één van de bomen. Hoewel de bomen zelf blijven staan, zijn de sloopwerkzaamheden van den gebouwen verstorend voor mogelijk verblijvende vleermuizen. Daarom is het noodzakelijk aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze vleermuissoorten te verrichten. Het verdient aanbeveling dit aanvullende onderzoek uit te voeren volgens het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur.

Bij gebruikmaking van dit protocol is er een grote mate van zekerheid dat een eventuele ontheffingsaanvraag zonder aanvullende informatie in behandeling wordt genomen. Tevens geeft het Vleermuisprotocol invulling aan de onderzoekinspanning voortkomend uit de Flora- en faunawet, waarbij aanvullend vleermuisonderzoek inhoudt dat er twee bezoeken in periode 15 mei t/m 15 juli (direct na zonsondergang of direct voor zonsopkomst) en twee bezoeken in periode 15 augustus t/m 1 oktober (tussen drie uur na zonsondergang en drie uur voor zonsopkomst) aan het plangebied gebracht dienen te worden. Deze bezoeken moeten met behulp van een batdetector van het type 'heterodyne' met *time expansion* uitgevoerd worden.

8.2 Vogels

De jaarrond beschermde soort huismus is in het plangebied te verwachten en mogelijk komt ook gierzwaluw voor. Hiervoor wordt aangeraden om een aanvullend onderzoek te doen naar deze soort volgens de Soortenstandaard van het Ministerie van EL&I.

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Voor het



broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het dan aan te raden het aanwezige snoeiafval en de vegetatie binnen het werkterrein (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, teneinde de kans op broedgevallen binnen het plangebied te beperken.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

8.3 Samenvatting

In algemene zin kan redelijkerwijs worden gesteld dat op grond van de mogelijke effecten de uitvoering van de ingreep niet door de Flora- en faunawet wordt verhinderd, mits tijdig aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd naar vleermuizen en vogels (gierzwaluw, huismus). Afhankelijk van de resultaten van dit aanvullende onderzoek kan een aanvraag van een ontheffing en/of maken en uitvoeren van een mitigatieplan noodzakelijk zijn.

Eventuele significant negatieve effecten op nabijgelegen beschermde gebieden zijn in het onderhavige geval niet aan de orde.

9 Geraadpleegde bronnen

9.1 Geraadpleegde literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (07-01-2013)].

Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (2):23.

9.2 Geraadpleegde websites

www.limnodata.nl

www.quickscanhulp.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl/ministeries/elenil

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.vlinderstichting.nl

www.waarneming.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.zoogdierverseniging.nl



Bijlage 1 Foto-impressie plangebied









Bijlage 2 Jaarrond beschermde vogels

Het Ministerie van LNV (nu: EL&I) heeft in augustus 2009 de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Met ingang van 26 augustus 2009 geldt een jaarronde bescherming van nestplaatsen van:

- Boomvalk (*Falco subbuteo*)
- Buizerd (*Buteo buteo*)
- Gierzwaluw (*Apus apus*)
- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- Havik (*Accipiter gentilis*)
- Huismus (*Passer domesticus*)
- Kerkuil (*Tyto alba*)
- Oehoe (*Bubo bubo*)
- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- Ransuil (*Asio otus*)
- Roek (*Corvus frugilegus*)
- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- Sperwer (*Accipiter nisus*)
- Steenuil (*Athene noctua*)
- Wespandief (*Pernis apivorus*)
- Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Meer informatie over deze lijst en de bescherming van nestplaatsen van vogels door de Flora- en faunawet is te vinden op de website van het ministerie van EL&I.